

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Відокремлений
Директор
Економіко-правничий фаховий коледж
Запорізького національного університету
Олена ГРИБАНОВА
«_____» _____ 2025
Ідентифікаційний код

**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ
КУЛЬТУРИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**підготовки фахових молодших бакалаврів з фінансів,
банківської справи, страхування та фондового ринку**

галузі знань: D Бізнес, адміністрування та право

**спеціальності: D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок**

освітньо-професійної програми: Фінанси і кредит

Укладач: Анжеліка МІЛЬЧЕВА

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії суспільних
дисциплін і права

Протокол № 1 від «28» серпня 2025

Голова ЦК

Максим НОСИК

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025

Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань : <u>D Бізнес, адміністрування та право</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Розділів - 4			
Загальна кількість годин – 90 год.	Спеціальність : <u>D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 2	
		1-й	2-й
	Освітньо-професійна програма <u>Фінанси і кредит</u> (якщо програм декілька, вписати назви усіх програм)	Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття освіти: – 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>фаховий молодший бакалавр з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку</u>	-	14 год.
		Практичні, семінарські	
		-	16 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		-	30 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української та зарубіжної культури» є формування системи знань про сутність культури як форми людської діяльності; її різновиди та історико-типологічні ознаки, роль у формування особистості та розвитку суспільства; про еволюцію української та зарубіжної культури.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- аналіз основних чинників, що формують, визначають і трансформують культурно-історичні типи;
- розкриття особливостей культурних епох, їх істотних ознак на трьох рівнях узагальнення культурно-історичного процесу – світовому, європейському, національному; визначення закономірностей історичного розвитку при вивченні основних етапів становлення вітчизняної та зарубіжної культури та її взаємозв'язок із соціально-економічними й політичними процесами суспільства
- вивчення особливостей української культури, розгляд її в контексті світової (насамперед європейської) культури;

- розкриття сутності культури як основної форми цілеспрямованої людської діяльності; висвітлення понять теорії культури, проблем етносу, мови, інтерпретації термінів, процесу розвитку наукової та художньої культури; виявлення загальних тенденцій формування культури.
- формування у студентів наукового світогляду, високих моральних якостей, підвищення загальнокультурного рівня, освоєння національних і загальнолюдських цінностей на основі вивчення процесів, які відбувалися в українській і зарубіжній культурі впродовж історичного часу;
- ознайомлення з основними досягненнями вітчизняної та світової художньої культури.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності** (з ОПШ):

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки та міжособистісні взаємодії під час вирішення поставлених завдань.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни (з ОПШ):

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Міждисциплінарні зв'язки в курсах історії України, основи філософських знань.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРИ. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ КУЛЬТУРИ

Тема 1. Поняття культури. Культура первісного суспільства та стародавнього світу .

Поняття культури, суб'єкт культури. Функції культури (адаптивна, соціалізація, комунікативна, нормативна, інформаційна тощо). Співвідношення понять “культура” і “цивілізація”.

Матеріальна та духовна культура. Світова культура/цивілізація і національні культури. Глобалізація і сучасний світ культури. Теорія стадій культурного розвитку. Народна/професійна, елітарна/масова культура.

Своєрідність розвитку культури різних народів. Поняття загальнолюдського в культурі. Світова, регіональна та національна культури. Культура і суспільне життя. Поняття про антикультуру і субкультуру. Культура і природне середовище. Взаємодія природи і культури на різних етапах історії суспільства. Місце і функції духовної культури в суспільстві. Пізнавальна, інформаційна, комунікативна, виховна функції культури. Мова як засіб спілкування. Міжособистісна та масова комунікації. Культура спілкування. Функція регулювання соціальної практики і відносин між людьми.

Періодизація культури первісного суспільства: загальна (історична), археологічна, антропологічна. Виокремлення з тваринного світу і становлення людини сучасного

антропологічного типу. Викопні стародавні люди: пітекантропи, неандертальці, кроманьйонці, синантропи та ін. Культура збирачів і мисливців. Трудова діяльність і знаряддя праці первісних людей. Перехід до землеробства і скотарства. Особливості первісної культури, її синкретичний характер. Світосприйняття первісної людини і розвиток її релігійних уявлень (анімізм, тотемізм, фетишизм). Магія та шаманізм як культурні явища. Форми первісного мистецтва. Петрогліфи та орнаментально-декоративне мистецтво. Кам'яні культові архітектурні споруди — мегаліти (менгіри, дольмени, кромлехи). Стоунхендж як пам'ятка мегалітичної культури. Розвиток писемності від піктографії до ідеографічного письма. Формування мов. Міфологічні уявлення і пам'ятки мистецтва первісного суспільства.

Давні писемні пам'ятки, повідомлення про Єгипет у працях античних авторів, археологічні знахідки. Землеробська культура, соціальна, культурна диференціація суспільства, державність і писемність у Єгипті. Культуротворча роль писемності. Особливості світосприйняття єгиптян: релігія, магія, міфологія, загробний культ. Будівництво гробниць і пірамід. Реформа Ехнатона. Ідеал людини. Повсякденне життя та спосіб життя єгиптян за часів великих фараонів. Наукова думка: медицина, математика, астрономія тощо. Переписувачі й осередки духовного життя. Естетичні уявлення стародавніх єгиптян. Архітектурний образ храму і піраміди як втілення ідеї вищої влади. Скульптура та живопис. Будівництво міст, храмів та мистецтво скульптури за часів правління Рамзеса II. Найвизначніші культурні пам'ятки та знахідки. Значення культури Стародавнього Єгипту для розвитку світової культури.

Поняття “античний світ”. Характерні риси давньогрецької культури. Основні етапи її розвитку та їх особливості. Традиції крито-мікенської культури. Специфіка світорозуміння у людей ранньокласового суспільства. Проблема переходу від хаосу до гармонії. Давньогрецький поліс: політика, правопорядок і закони. Ідеал людини. Міфологія і пантеон богів грецького Олімпу. Поеми Гомера. Видатні грецькі філософи (Піфагор, Сократ, Платон, Аристотель та ін.). Архітектура та скульптура (Лісіпп, Фідій, Пракситель та ін.). Грецький театр (Есхіл, Софокл, Еврипід, Аристофан). Повсякденне життя в Афінах. Олімпійські ігри. Світове значення спадщини давніх греків.

Культура Стародавнього Риму Спадкоємність та самобутність давньоримської культури. Еволюція від полісу до імперії, від громадянина до підданого. Релігійна еволюція від язичництва до християнства. Римське право і його світове значення. Своєрідність світогляду римлян. Переворот у римській культурі під впливом грецької традиції. Філософія і юриспруденція в житті римлян. Римське мистецтво. Римська архітектура та будівельна техніка, скульптурний портрет. Розквіт мистецтва в “золоту добу” Октавіана Августа (Горацій, Овідій, Вергілій та ін.). Відлуння античності в культурному житті Європи.

Тема 2. Культура Середньовіччя та Ренесансу

Загальні особливості візантійської культури та етапи її розвитку. Народження нової ідеології: від язичництва до християнства. Наслідки релігійно-світоглядного перевороту і культура. Взаємовідносини християнської церкви і держави. Система християнського богослов'я (Іоанн Дамаскін, Василь Кесарійський, Іоанн Златоуст та ін.). Культурні взаємозв'язки Заходу і Сходу.

Розквіт культури в XI–XII ст.: формування нового естетичного світосприйняття, нової системи цінностей, способу життя. Ідеал людини-християнина. Храмове мистецтво та іконопис (храм св. Софії в Константинополі). Вплив Візантії на культуру Київської Русі та країн середньовічної Європи.

Загальна характеристика доби Середньовіччя як етапу розвитку світової культури. Середньовіччя на Заході і Сході. Поєднання античної і варварської культур, ідей християнства та язичництва в країнах Західної Європи. Основоположники християнської філософської думки Августин Блаженний та Фома Аквінський. Теоцентризм, символізм і містицизм середньовічного мислення. Католицизм і папство. Інквізиція. Літургія і карнавал. Середньовічний спосіб життя, система норм і цінностей. Клерикальна література. Монастирі, середньовічні школи й університети. “Сім вільних мистецтв”.

Західноєвропейська наука. Започаткування природничих наук. Алхімія. Система мистецтв. Романський і готичний стилі. Героїчний народний епос. Хроніки. Лицарство, його естетичний ідеал. Куртуазна література. Розквіт культури Близького Сходу в середні віки (Рудакі, Фірдоусі, Омар Хайям, Авіценна та ін.).

Іслам як культурний феномен, його зародження і еволюція. Коран — священна книга мусульман. Ідеал людини в ісламській традиції. Характер повсякденного життя арабів-мусульман. Іслам як спосіб життя. Своєрідність системи наукових знань (природознавство, медицина). Взаємопроникнення філософії і релігії. Ісламський спосіб мислення. Цінності й норми буття арабів. Особливості мистецтва (арабески, поезія тощо). Роль арабо-ісламської традиції в культурному поступі людства.

Відродження як новий етап у розвитку європейської культури. Передумови його формування. Ренесансна культура як цілісне явище, її характер. Основні періоди італійського Ренесансу. Відродження античності й утвердження ідеології гуманізму. Ідеал людини. Гуманістичні ідеї у творах Данте, Петрарки, Дж. Боккаччо. Визначні наукові відкриття у різних сферах знань. Титани Високого Відродження (Леонардо да Вінчі, Рафаель, Мікеланджело). “Золоте століття” іспанського живопису (Ель Греко, Дієго Веласкес). Північне Відродження. Найвизначніші митці: М. де Сервантес, Ф. Рабле, В. Шекспір та ін. Видатний мислитель-гуманіст Еразм Роттердамський. Майстри живопису Північної Європи: Х. Босх, А. Дюрер, Ж. Фуке та ін.

Тема 3. Культура Нового часу

Реформація і контрреформація та їх вплив на культуру Європи. Протестантизм і формування особистості нового типу. Основні напрями Реформації, найвизначніші ідеологи (М. Лютер, У. Цвінглі, Ж. Кальвін, Т. Мюнцер). Розвиток природознавства та інших наук. Роль географічних відкриттів. Геліоцентрична система М. Коперніка. Ідеї Дж. Бруно. Зародження світогляду і стилю бароко, його характерні ознаки. Голландський і фламандський живопис XVII ст. (Рембрандт, Рубенс).

Французький абсолютизм, доба Людовіка XIV. Класицизм у культурі XVII ст. Його теоретичні засади (“Мистецтво поетичне” Н. Буало). Ж. Расін, П. Корнель, Мольєр як найяскравіші драматурги-класицисти. Синтез архітектури й садово-паркового мистецтва (Версаль).

Культ розуму. Раціоналістична картина світу і людини в ідеології Просвітництва. Поширення наукових знань. Французька “Енциклопедія” та її укладачі: Д. Дідро, Ж. Д’Аламбер, Вольтер, Ж.-Ж. Руссо, Ш. Монтеск’є, П. Гольбах та ін. Рух Просвітництва в інших країнах (Дж. Свіфт, Д. Дефо, Г. Філдінг, Г. Лессінг, Й. Гете та ін.). Сентименталізм у художній літературі XVIII ст.

Стиль рококо: живопис А. Ватто, Ф. Буше. Італійське мистецтво XVIII ст. Міський архітектурний пейзаж (Дж. Каналетто, Ф. Гварді).

Наукові і технічні досягнення. Класична німецька філософія (Й. Фіхте, І. Кант, Г. Гегель). Поява і поширення романтизму як нового типу свідомості, ідеології, мистецької системи: в Німеччині — йенські та гейдельберзькі романтики Новалис, Ф. Шлегель, Е. Гофман, Ф. Шуберт; в Англії — поети “озерної школи” Дж. Кітс, В. Вордсворт, Дж. Байрон, В. Скотт, В. Тернер; у Франції — В. Гюго, Жорж Санд, Е. Делакруа, Т. Жеріко та ін. Романтична опера (Д. Верді, Ш. Гуно, В. Белліні, Г. Доницетті).

Утвердження реалізму в різних видах мистецтва. Натуралізм та модернізм. Імпресіонізм та символізм. Особливості стилю “модерн” у живописі та в архітектурі.

Тема 4. Культура XX ст.

Особливості розвитку культури у XX ст. Вплив глобальних потрясінь (війни, революції) на культуру. Ірраціональні тенденції в духовному житті, філософії та мистецтві. Розвиток науки і техніки. Вплив НТР на культуру. Становлення кіномистецтва.

Модернізм XX ст. Новітні стилі в мистецтві: абстракціонізм, кубізм, футуризм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм. Художні здобутки XX ст. в образотворчому мистецтві (К. Малевич, В. Кандинський, С. Далі та ін.), у літературі (Е. Ремарк, Е. Хемінгуей, А. Камю, Г. Маркес та ін.), драматургії (М. Метерлінк, Б. Шоу, Б. Брехт та ін.). Художня культура другої половини XX ст. Постмодернізм (Дж. Апдайк, Р. Мерль, Кріш, Ф. Дюрренматт, Зюскінд та ін.). Реалістичне мистецтво. Масова та елітарна культура. Молодіжна субкультура. Загальносвітові проблеми: екологія, демографія, політика.

РОЗДІЛ 2. ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Тема 5. Культура східних слов’ян та Київської Русі

Українська культура як цілісна система. Найдавніші культури на теренах України. Стародавня культура східних слов'ян. Побут, звичаї, релігійні вірування. Виникнення мистецтва. Основні етапи розвитку старослов'янської культури. Міфологія східно-слов'янських племен. Мистецькі набутки слов'ян. Особливості писемності. "Велесова книга". Античні історики про слов'ян та їх культуру.

Культура Київської Русі. Становлення і розвиток її державності. Розвиток міст. Прийняття християнства. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі. Монастирі. Освіта. Кирило та Мефодій. Школи. Бібліотеки. Книжкова справа. Найдавніші літописи. Культурна та палацова архітектура. Софіївський собор, Десятинна церква тощо. Фрески та мозаїка. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури. Пам'ятки літератури ("Повчання" Володимира Мономаха, "Слово о полку Ігоревім" та ін.). Вплив Київської Русі на розвиток культури сусідніх країн.

Тема 6. Культура України часів Великого князівства Литовського, Речі Посполитої та козацької доби.

Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства. Поширення освіти серед населення. Перші слов'янські книгодрукарі (Ш. Фіоль, Вукович, Ф. Скорина). Іван Федоров – український першодрукар ("Апостол", Острозька Біблія та ін.). Церковно-літературні твори. Пересопницьке Євангеліє. Короткий Київський літопис. Розвиток науки, видання букварів, граматик. Братства та братські школи.

Образотворче мистецтво, архітектура, музика. Народні думи, історичні пісні. Кобзарство. Розвиток театру і драматургії.

Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей Ренесансу. Діяльність митрополита Петра Могили. Українське бароко, його національна специфіка. Ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні твори, козацькі літописи Самовидця, Г. Граб'янки, С. Величка. Народні думи та пісні про визвольну війну. Розвиток барокової поезії, церковної музики. Поширення хорового (партесно-хорального) співу. Бароко в живописі (М. Петрахнович, І. Руткович), розвиток парсунного портрета та гравюри. Особливості та пам'ятки барокової архітектури. Відновлення архітектурних пам'яток з бароковими доповненнями.

Культурологічна та просвітницька діяльність Івана Мазепи. Культурно-мистецькі процеси в Україні XVIII ст. Поява творів світського характеру в літературі та театральному репертуарі. Палацова архітектура. Розвиток освіти. Києво-Могилянська академія як вищий навчальний заклад, центр науки і культури. Створення колегій. Григорій Сковорода як просвітитель, філософ і поет. Архітектура й образотворче мистецтво (І. Григорович-Барський, Б. Меретин та ін.). Садово-паркове та ужитково-декоративне мистецтво.

Тема 7. Духовні пошуки XIX ст.

Просвітительські ідеї в культурі України. Розвиток історичної науки та фольклорні дослідження. "Історія русів". Поширення освіти, відкриття шкіл, народних училищ. Розвиток науки та філософської думки. Зв'язок народного та професійного мистецтва. Формування української класичної літератури; І. Котляревський і Т. Шевченко як її фундатори. Роль Харківського та Київського університетів. Кирило-Мефодіївське товариство. Діяльність М. Костомарова та П. Куліша. Внесок М. Лисенка в розвиток української музики.

Вплив складних політичних умов у другій половині XIX ст. на розвиток української культури: заборона українського книгодрукування, переслідування української інтелігенції тощо. Заснування у Львові культурно-освітніх товариств ("Просвіта", "Товариство ім. Т. Шевченка"), українських видавничих спілок.

Харківський, Київський, Новоросійський університети як наукові центри.

Традиції та новації в українській культурі. Українська культура в європейському та світовому соціокультурному контексті. Криза просвітительського гуманізму та новітня ідеологія української державності. Українське мистецтво – формотворчий чинник української нації. Розвиток драматургії і театрального мистецтва. Театр корифеїв. Видатні актори М. Заньковецька, М. Садовський, П. Саксаганський та ін.

Загальна характеристика українського образотворчого мистецтва та архітектури, стилі міського та промислового будівництва. Український модерн. Творчість братів Кричевських.

Стильові та жанрові особливості українського живопису. Творчість митців народницького реалізму М. Пимоненка, С. Васильківського, М. Самокиша, І. Їжакевича, І. Труша. Творчість митців, орієнтованих на новітні європейські напрями (О. Мурашко, М. Бурачек та ін.). Г. Нарбут та його учні. Творчість українських митців – зачинателів нових течій у світовому мистецтві (О. Архипенко, К. Малевич, О. Богомазов, В. Пальмов, М. Бойчук). Особливості розвитку літератури (І. Франко, П. Грабовський, М. Коцюбинський та ін.). Гуманізм українського неоромантизму (М. Вороний, Леся Українка); своєрідність українського експресіонізму (П. Карманський, В. Стефаник). Український авангард 1900–1910 рр. Групи “Молода Муза” (Б. Лепкий, П. Карманський та ін.), “Українська хата” (М. Вороний, Г. Чупринка та ін.).

Тема 8. Культура України ХХ – початку ХХІ ст.

Передумови розвитку культури і мистецтва. Створення Української Академії наук, наукові досягнення В. Вернадського, Д. Багалія, М. Кащенко, О. Фоміна та ін. М. Грушевський, його суспільна і наукова діяльність.

Література і театр у нових умовах мистецького життя. Видання журналів (“Музагет”, “Мистецтво”, “Шляхи мистецтва”), збірників та альманахів (“Троно”, “Буяння” та ін.). Створення мистецьких спілок: “Плуг” (С. Пилипенко, А. Головка, П. Панч та ін.), “Гарт” (В. Еллан-Блакитний, В. Сосюра, П. Тичина, М. Хвильовий та ін.) та мистецьких груп: футуристів (“Нова генерація”), неокласиків (М. Зеров, М. Рильський, П. Пилипович, М. Драй-Хмара та ін.), символістів (“Біла студія”), конструктивістів (“Авангард”), пролетарських письменників (ВАПЛІТЕ). Досягнення в театральному мистецтві та кіно (Лесь Курбас, О. Довженко), театр “Березіль”, драматургія М. Куліша. Український мистецький авангард та його доля в 30-ті роки.

Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час війни. Створення нових вищих навчальних закладів і розширення мережі науково-дослідних установ у повоєнні часи. Розвиток науки та техніки.

Проведення акцій, спрямованих проти творчої інтелігенції, вилучення з бібліотек книг українських політичних діячів і письменників.

Поява нових творів літератури і драматургії (А. Малишко, О. Гончар, М. Бажан, Остап Вишня та ін.). Творчість композиторів Г. Майбороди, С. Людкевича та ін. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів. Створення закладів професійно-технічного навчання для підготовки робітничих кадрів. “Шістдесятники” у боротьбі за національно-культурне відродження України. Посилення ідеологічного тиску та репресій, “чистка” редакцій газет, журналів, видавництв. Розвиток кіно- і театрального мистецтва (С. Параджанов, К. Муратова, Л. Биков, Н. Ужвій, Д. Гнатюк, Є. Мірошніченко та ін.).

Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.). Втрата національної своєрідності в архітектурі містобудування (ма-сові житлові будови). Традиції українського народного живопису у творах Т. Яблонської та В. Зарецького. Розвиток ужитково-декоративного мистецтва (вироби народних майстрів).

Культурні процеси в Україні після 1991 р. Основи законодавства про культуру, мови, освіту. Культурно-мистецькі товариства. Розширення сфер діяльності творчих спілок, мистецьких груп. Гуманістична орієнтація суспільства. Зміцнення зв'язків і співробітництва України з іншими державами. Сучасна українська культура.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1-2. Теоретичні аспекти культури. Історія зарубіжної культури					
Тема 1. Поняття культури. Культура первісного суспільства та стародавнього світу	10	4	2		10
Тема 2. Культура Середньовіччя та Ренесансу	6	2	2		4
Тема 3. Культура Нового часу	6	2	2		6
Тема 4. Культура ХХ ст.	4	-	2		4
Разом за розділами 1-2	40	8	8		24
Розділ 3-4. Історія української культури					
Тема 5. Культура східних слов'ян та Київської Русі	6	2	2		4
Тема 6. Культура України часів Великого князівства Литовського, Речі Посполитої та козацької доби	6	2	2		4
Тема 7. Духовні пошуки ХІХ ст.	6	2	-		2
Тема 8. Культура України ХХ – початку ХХІ ст.	6	-	4		6
Разом за розділами 3-4	30	6	8		16
Інд.ДЗ	20				20
Усього годин	90	14	16		60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття культури. Походження і основні етапи розвитку культури	2
2	Культура Античного світу	2
3	Культура Ренесансу	2
4	Європейська культура ХІХ ст.	2
5	Періодизація історії української культури. Стародавня культура східних слов'ян	2
6	Культура України часів Великого князівства Литовського та Речі Посполитої	2
7	Духовні пошуки ХІХ ст.	2

Разом	14
--------------	-----------

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Первісна культура. Культура стародавніх цивілізацій	2
2	Культура Середньовіччя	2
3	Бароко. Просвітництво.	2
4	Культура ХХ ст.	2
5	Культура Київської Русі та періоду феодалної роздробленості	2
6	Культура України козацької доби	2
7	Культура України ХХ ст.	2
8	Культура України в умовах зростання національно-культурної ідентичності	2
Разом		16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття культури. Культура первісного суспільства та стародавнього світу	10
2	Культура Середньовіччя та Ренесансу	4
3	Культура Нового часу	6
4	Культура ХХ ст.	4
5	Культура східних слов'ян та Київської Русі	4
6	Культура України часів Великого князівства Литовського, Речі Посполитої та козацької доби	4
7	Духовні пошуки ХІХ ст.	2
8	Культура України ХХ – початку ХХІ ст.	6
9	Індивідуальне дослідницьке завдання.	20
Разом		60

ІНДИВІДУАЛЬНІ ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

ІДЗ (надалі – індивідуальні завдання) з історії української та зарубіжної культури передбачають створення творчих проєктів.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладачів. Індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення, узагальнення та закріплення знань з навчальної дисципліни. До виконання індивідуальних завдань науково-дослідного, пошукового, творчого характеру, визначені навчальним планом та виконуються тільки в позанавчальний час протягом поточного семестру.

Виконання індивідуального завдання включає в себе основні етапи: 1) вибір теми творчого проекту; 2) збирання та обробка матеріалів; 3) оформлення проекту; 4) захист ІДЗ.

На першому етапі студент отримує тему індивідуального завдання на основі поданого тематичного переліку. Вибрана тема узгоджується з викладачем, остаточно формулюється, під час роботи змінювати тему не дозволяється. На початку виконання індивідуального завдання визначається структура та форма обраного проекту, складається її план, формується список літератури та джерел. План роботи повинен включати 3-4 питання, що висвітлюють вибрану тему дослідження. Питання обов'язково повинні бути проблемними, науково сформульованими. У структурі проекту слід передбачити коротку вступну частину, у якій мотивується вибір теми та її актуальність, формулюється мета й основні напрямки дослідження. У кінці роботи рекомендується мати заключну частину, у якій були б узагальнені основні положення та висновки із проведеного дослідження. Список літератури та джерел повинен включати широке коло різноманітної літератури (підручників, наукових праць, збірників документів, довідкових видань та статей у наукових журналах) не менше 8-10 найменувань.

Другий етап – це початок творчої роботи із літературою, історичними джерелами та матеріалами візуалізації.

Третій етап – це узагальнення та структурування зібраного матеріалу, його компонування у відповідності з планом творчого проекту. Здобувач освіти повинен продемонструвати вміння підбирати пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва на основі історико-хронологічного принципу, всебічно їх аналізувати, виходячи із сучасних концепцій розвитку української та світової культури, робити висновки із проведеного аналізу, виявляти тенденції історичного розвитку. Робота не повинна зводитись лише до простого переліку пам'яток – треба пов'язувати їх із особливостями історичних явищ та подій певного етапу.

Четвертий етап – захист ІДЗ перед аудиторією відповідно до технічних вимог оформлення творчого проекту.

Вимоги до виконання ІДЗ

Творчий проект повинен бути виконаний:

- 1) з використанням обов'язкового переліку пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва України, вибір теми проекту здійснюється згідно періодизації, наданої у Переліку*;
- 2) у вигляді електронної презентації у програмі Power Point або інших, подібних до неї комп'ютерних програм;
- 3) максимальна кількість слайдів – 30;
- 4) обов'язково у структурі презентації передбачити титульний слайд (із зазначенням назви ВНЗ, теми проекту, виконавця), другий – планом (або змістом) проекту, останній – списком використаних джерел та літератури.

Захист проекту здійснюється напередодні диференційованого заліку з навчальної дисципліни.

***ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПЕРЕЛІК**

ПАМ'ЯТОК АРХІТЕКТУРИ ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

I. Стародавня історія України

1. Браслет із меандровим орнаментом. Мізинська стоянка.
2. Кераміка трипільської культури (орнаментована кераміка).
3. Золота пектораль з кургану Товста могила. IV ст. до н. е.
4. Золотий гребінь з кургану Солоха. Кінець V - початок IV ст. до н. е.
5. Херсонес Таврійський. Сучасний вигляд.
6. Збруцький ідол.

II. Русь–Україна (XI - XIII ст.)

Архітектура

5. Софійський собор у Києві. Перша половина XI ст. Сучасний вигляд.
6. Спасо-Преображенський собор в Чернігові. 1036. Сучасний вигляд.
7. Успенський собор Києво-Печерської лаври. 1073 - 1078.

8. Михайлівський Золотоверхий собор Михайлівського монастиря в Києві. 1108 - 1113. Сучасний вигляд.

9. П'ятницька церква в Чернігові. Кінець XII - початок XIII ст.

Образотворче мистецтво

10. Вишгородська ікона Богородиці.

11. Свенська ікона Богородиці з Антонієм і Феодосієм Печерськими.

12. Мозаїки Богоматері Оранти та Христа Вседержителя із Софійського собору в Києві. Перша половина XI ст.

13. Євангеліст Лука. Мініатюра з Остромирового Євангелія. 1056 - 1057.

14. Родина князя Святослава Ярославича. Мініатюра з "Ізборника". 1073.

III. Галицько-Волинська держава (XII - перша половина XIV ст.)

Архітектура

15. Успенський собор у Володимирі. 1160. Сучасний вигляд.

16. Церква святого Пантелеймона поблизу Галича. Кінець XII ст.

Образотворче мистецтво

17. Холмська ікона Богородиці. XII ст.

18. Дорогобузька ікона Богородиці. Остання третина XIII ст.

IV. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)

Архітектура

19. Костел святого Варфоломія в Дрогобичі. 1392 - XV ст.

20. Верхній замок у Луцьку. Друга половина XIV ст. - XV ст.

21. Кам'янець-Подільська фортеця. XIV - XVI ст.

22. Хотинська фортеця. XIII - XVI ст.

23. Покровська церква-фортеця в с. Сутківцях. 1476.

24. Замок Паланок (Мукачівський замок). XIV - XVII ст.

25. Генуезька фортеця у Судаку. 1371 - 1469.

26. Вірменський собор у Львові. 1363.

27. Ханський палац у Бахчисараї. 1532 - 1764.

Образотворче мистецтво

28. Ікона святого Юрія Зміборця із с. Станілі поблизу м. Дрогобич.

29. Ікона Богородиці з пророками з церкви у Підгородцях.

V. Українські землі в XVI ст.

Архітектура

30. Церква Зішестя Святого Духа в Потеличі. 1502.

31. Ансамбль Успенської церкви у Львові: церква Успіння. 1591 - 1629; вежа Корнякта. 1573 - 1578; каплиця Трьох Святителів. 1578.

32. Ансамбль площі Ринок у Львові: Чорна Кам'яниця. Кінець XVI ст.; будинок Корнякта. 1580.

33. Острозький замок. Кругла (Нова) вежа. Кінець XVI ст.

Образотворче мистецтво

34. Ікона "Успіння Богородиці". 1547. О. Горошкович.

35. Мініатюри Пересопницького Євангелія. 1556 - 1561.

36. Євангеліст Лука. Гравюра з львівського "Апостола" 1574.

VI. Українські землі в першій половині XVII ст.

Архітектура

37. Ансамбль Кафедрального костелу у Львові: каплиця Боїмів. 1609 - 1617.

38. Замок у Підгірцях (Львівська обл.). 1635 - 1640.

39. Іллінська церква в Суботіві. 1653.

Образотворче мистецтво

40. Портрет Петра Конашевича-Сагайдачного з книги "Вірші на жалісний погреб шляхетного рицаря Петра Конашевича-Сагай дачного". 1622.

41. Портрет князя Криштофа Збарзького. Після 1622.

VII. Українські землі в 1660-х - 1680-х роках

Архітектура

42. Троїцький собор Троїцько-Іллінського монастиря в Чернігові. 1679 - 1689.

43. Покровський собор у Харкові. 1689.

Образотворче мистецтво

44. Портрет Богдана Хмельницького В. Гондіуса. Середина XVII ст.

45. Ікона "Покров Богородиці" (з портретом гетьмана Богдана Хмельницького). Перша половина XVIII ст.

VIII. Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.

Архітектура

46. Оборонна синагога в Жовкві. 1692 - 1698.

47. Георгіївська церква Видубицького монастиря в Києві. 1696 - 1701.

48. Преображенська церква у Великих Сорочинцях. 1732.

Образотворче мистецтво

49. Ікона "Вознесіння Христове" з іконостасу церкви Воздвиження Чесного Хреста монастиря Скит Манявський. Й. Кондзелевич.

50. Гравюра "Іван Мазепа серед своїх добрих справ". 1706. І. Мигура.

IX. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Архітектура

51. Собор святого Юра у Львові. 1746 - 1762.

52. Андріївська церква у Києві. 1747 - 1757.

53. Ратуша в Бучачі. 1751.

54. Покровська церква в Києві. 1766.

55. Троїцький собор у Новомосковську. 1773 - 1778. Майстер Я. Погребняк.

55. Успенський собор Почаївської лаври. 1771 - 1783.

56. Палац Кирила Розумовського в Батурині. 1799 - 1803. Сучасний вигляд.

Образотворче мистецтво

57. Скульптурна група святого Юрія змієборця на фасаді собору святого Юра у Львові. Скульптор Й. Пінзель.

X. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій у першій половині XIX ст.

Архітектура

58. Будівля Київського університету. 1837 - 1843.

Образотворче мистецтво

59. Скульптурна група святого Юрія змієборця на фасаді собору святого Юра у Львові. Скульптор Й. Пінзель.

60. Картина "Дівчина з Поділля". В. Тропінін.

61. Картини "Автопортрет" (1840), "Катерина" 1842, офорти з серії "Живописна Україна" Т. Шевченко.

62. Пам'ятник князю Володимиру в Києві. 1850 - 1853.

63. Пам'ятник градоначальнику та генерал-губернатору А. де Рішельє в Одесі. Скульптор І. Мартос. 1828.

64. Картина "Садиба Г. Тарновського в Качанівці" В. Штернберг. 1837.

XI. Українські землі у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX ст. - початку XX ст.

Архітектура

65. Резиденція православних митрополитів Буковини і Далмації в Чернівцях. 1864 - 1873.

66. Володимирський собор у Києві. 1862 - 1896.

67. Будівля оперного театру в Одесі. 1883 - 1887.

68. Будинок з химерами в Києві. 1901 - 1903.

69. Будинок Полтавського губернського земства. 1903 - 1908.

70. Будинок страхового товариства "Дністер" у Львові. 1905 - 1906.

Образотворче мистецтво

71. Пам'ятник Богдану Хмельницькому в Києві. 1888. Скульптор М. Микешин.

72. Картина "Запорожці пишуть листа турецькому султанові". 1880 - 1891. І. Рєпін.

73. Картина "Козаки в степу". 1890. С. Васильківський.

74. Картина "Святочне Ворожіння". 1888. М. Пимоненко.

75. Картина "Дівчина в червоному капелюсі". 1902 - 1903. О. Мурашко.

76. Картина "Портрет Лесі Українки". 1900. І. Труш.

ХІІ. Українське мистецтво ХХ ст.

Архітектура

77. Будівля Держпрому в Харкові. 1925 - 1928.

78. Будівля Верховної Ради УРСР в Києві. 1936 - 1939.

Образотворче мистецтво

79. "Еней та його військо". 1919. Г. Нарбут.

80. Літографія "Гуцул з квіткою", естамп "Карпатська мати". 1923. В. Касіян.

81. Картина "Життя". Триптих (Любов. Сім'я. Повернення). 1925 - 1927. Ф. Кричевський.

82. Пам'ятник Тарасові Шевченку в Ромнах. 1918. Скульптор І. Кавалерідзе.

83. Картина "Бій Богуна з Чарнецьким під Монастирищем в 1653 р." (1931). М. Самокиш.

84. Картина "Хата в Богданівці" (1955). К. Білокур.

85. Картина "Хліб" (1949). Т. Яблонська.

86. Картина "Гороховий звір" (1971), М. Приймаченко.

87. Пам'ятник засновникам Києва (Кий, Щек, Хорив і сестра їх Либідь). Скульптор В. Бородай.

Теми за вибором:

1. Культура Стародавнього Єгипту.
2. Культура Месопотамії.
3. Культура Стародавнього Ірану.
4. Культура Стародавньої Індії.
5. Культура Стародавнього Китаю.
6. Культура Японії.
7. Антична культура.
8. Крито-мікенська культура.
9. Культура Стародавньої Греції.
10. Античний театр.
11. Культура Давнього Риму.
12. Сім чудес світу.
13. Культура Візантії.
14. Середньовічна культура Західної Європи.
15. Культура Близького Сходу доби Середньовіччя.
16. Романський та готичний стилі в архітектурі Західної Європи.
17. Північне Відродження.
18. Італійська культура доби Відродження.
19. Титани Високого Відродження.
20. Європейське бароко.
21. Французький класицизм XVII ст.
22. Європейська культура доби Просвітництва.
23. Німецький романтизм.
24. Англійський романтизм.
25. Реалізм у мистецтві XIX ст.
26. Модерністські течії ХХ ст.
27. Основні тенденції розвитку культури ХХ ст.
28. Доба постмодернізму.
29. Джерела української культури: передслов'янська доба.

30. Культура східних слов'ян дохристиянської доби.
31. Міфи та вірування давніх слов'ян.
32. Християнство і розвиток культури Київської Русі.
33. Писемність та освіта в Київській Русі.
34. Літературні пам'ятки Київської Русі.
35. Архітектурні пам'ятки Київської Русі.
36. Скульптура та малярство Київської Русі.
37. Історія оформлення книги в Україні.
38. Народні основи української музики.
39. Джерела українського національного театру та шкільна драма в українській культурі XVI–XVIII ст.
40. Братські школи та їх роль у розвитку української культури.
41. Українська барокова культура.
42. Архітектура українського бароко.
43. Українська культура доби Гетьманщини.
44. Козацькі літописи, українські народні думи та пісні про визвольну боротьбу.
45. Літературна творчість Григорія Сковороди.
46. Український живопис XIX – початку XX ст.
47. Формування українського національного театру XIX–XX ст.
48. Український Ренесанс та мистецькі об'єднання на зламі XIX– XX ст.
49. “Розстріляне” Відродження 30-х років XX ст.
50. Українська державна символіка.

8. Види контролю та система накопичення балів

№ змістовного модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Програмні результати навчання	Усього балів
1	Відповіді на семінарських заняттях	Розділ 1. Українська культура-складова та невід'ємна частина світової культури.	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару – 4 балів Неповна відповідь на питання семінару – 3 бали, Фрагментарна відповідь на питання семінару – 2 бали; Коротке повідомлення по темі – 1 бал.	РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.	4
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle	Питання для підготовки 1.Зміст та сутність «поняття культура». Сучасні інтерпретації. 2. Структура культури. Складові матеріальної та духовної культури. 3.Культура і цивілізація.	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,2 бала)		5

	Практичне завдання – презентація «Витоки української культури»	Основні складові: 1. Характерні риси української культури. 2. Періодизація розвитку української культури. 3. Взаємозв'язки та взаємовпливи української культури з іншими культурами.	Всебічне розкриття змісту поставлених завдань, використання обов'язкової та додаткової літератури, інформаційних ресурсів. (MOODLE , https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1138 – 3 бали. Недостатньо структуроване та недостатній обсяг, відсутня аргументація та висновки – 2 бали. Відсутня логіка та структура, естетика, замалий зміст – 1 бал.		3
	Практичне завдання – есе «Який внесок трипільської культури у формування української цивілізації? Чи можна вважати трипільців прямими предками українців?»	Вимоги до виконання: використовуючи різні джерела та підручники, дати аргументовану відповідь	Всебічне розкриття змісту поставлених завдань, використання обов'язкової та додаткової літератури, інформаційних ресурсів. (MOODLE , https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1138 , аналіз та обґрунтована відповідь – 3 бали; Слабке обґрунтування, відсутність аргументації – 2 бали; Одне визначення, відсутнє обґрунтування, не зроблено порівняння – 1 бал		3
Усього за розділ 1					15
2	Відповіді на семінарських заняттях	Розділ 2. Культура первісного суспільства та стародавнього світу Питання для підготовки: 1. Основні етапи розвитку первісного суспільства. Проблемне завдання: Як можна визначити межі між первісним суспільством та стародавніми цивілізаціями? 2. Основні види діяльності характерні для людей первісного суспільства. Проблемне завдання: Як	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання семінару, вирішення проблемного завдання – 5 балів. Неповна відповідь на питання семінару – 3 бали, Фрагментарна відповідь на питання семінару – 2 бали; коротке повідомлення по темі – 1 бал.	РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.	5

		розвивалися технології обробки каменю, кістки, дерева? 3. Які релігійні вірування були характерні для людей первісного суспільства? Проблемне завдання: Як змінювалися релігійні вірування з переходом до цивілізації? Який вплив мали зовнішні релігії на місцеві вірування?			
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle	Питання для підготовки: 1.Що таке археологічна культура ? 2.Релігійні вірування прадавньої людини. 3.Давні стоянки первісних людей.	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,2 бали)		6
	Практичне завдання – презентація на тему «Світ кочовиків»	Презентація повинна включати такі складові: 1) поява кочовиків на українських теренах(періодизація та географія); 2) опис культурних впливів; 3) значення культури кочовиків для збагачення стародавньої культури України	Наявність всіх складових – 5 балів. Відсутність декількох складових та невідповідність змісту – 2-1 бали		5
	Практичне завдання – есе «Як поєднати традиційне уявлення про кочівників як войовничі народи, що постійно переміщуються, з їхнім внеском у розвиток культури, мистецтва та економіки?»	На вашу думку, які стереотипи про кочовиків склалися в європейській культурі? Як ці стереотипи вплинули на наукове дослідження кочових народів? Аргументуйте свою думку	Аналіз логічний і структурований, включає 3 та більше аргументів – 4 бали Недостатньо структуроване та не достатній обсяг, відсутня аргументація – 2 бали. Відсутня логіка та структура, замалий зміст – 1 бал.		4
Усього за розділ 2					20
3	Відповіді на семінарських заняттях	Розділ 3. Культура східних слов'ян та Русі - України	Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь на питання	РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести	5

		<p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Як формувалася культура східних слов'ян? Які фактори вплинули на її розвиток?</p> <p>2. Як вплинула християнізація на культурні процеси? Які досягнення кийвської держави в галузі літератури, мистецтва, архітектури?</p> <p>3. Як монголо-татарська навала вплинула на розвиток східнослов'янської культури? Які наслідки вона мала для різних регіонів?</p> <p>Проблемне завдання:</p> <p>Як забезпечувалася безперервність культурних традицій в умовах історичних катаклізмів? Які розриви спостерігаються в розвитку української культури?</p>	<p>семінару, вирішення проблемного завдання – 5 балів. Неповна відповідь на питання семінару – 3 бали, Фрагментарна відповідь на питання семінару – 2 бали; Коротке повідомлення по темі – 1 бал.</p>	<p>професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.</p>	
	<p>Теоретичне завдання – тести у СЕЗН Moodle</p>	<p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Як взаємодіяли українська культура з литовською, польською та іншими культурами в рамках Великого князівства Литовського та Речі Посполитої? Які культурні процеси відбувалися внаслідок цього?</p> <p>2. Яку роль відіграла козацька культура в формуванні української</p>	<p>Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,2 балів)</p>		5

		<p>національної ідентичності?</p> <p>3. Які стилі в архітектурі, живописі, декоративно-ужитковому мистецтві були характерні для цього періоду? Які архітектурні пам'ятки збереглися до наших днів?</p>			
	<p>Практичне завдання – презентація «Розвиток освіти та науки на українських землях в період середньовіччя»</p>	<p>Презентація повинна включати відповіді на наступні питання:</p> <p>1. Які були основні центри освіти на українських землях у середньовіччі? Які фактори впливали на їхнє розташування та розвиток?</p> <p>2. Які навчальні заклади існували і які знання в них здобували? Які мови використовувалися в навчальному процесі?</p> <p>3. Які наукові напрямки були найбільш розвинені на українських землях у цей період? Які вчені та їхні досягнення є найбільш відомими?</p> <p>4. Як вплинули політичні та релігійні процеси на розвиток освіти і науки?</p>	<p>Всебічне розкриття змісту поставлених завдань, використання обов'язкової та додаткової літератури, інформаційних ресурсів. (MOODLE , https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1138– 5-4 балів.</p> <p>Недостатньо структуроване та недостатній обсяг, відсутня аргументація та висновки – 3-2 бали.</p> <p>Відсутня логіка та структура, естетика, замалий зміст – 1 бал.</p>		5
Усього за розділ 3					15
	<p>Відповіді на семінарських заняттях</p>	<p>Розділ 4. Духовні пошуки XIX ст.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Які основні соціально-історичні та культурні чинники спричинили поглиблення духовних пошуків у XIX столітті?</p>	<p>Повна, аргументована і логічно-последовна відповідь на питання семінару, вирішення проблемного завдання – 5 балів.</p> <p>Неповна відповідь на питання семінару – 3 бали, Фрагментарна відповідь на питання семінару – 2 бали;</p>	<p>РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети</p>	5

		<p>2. Як розвиток науки та техніки вплинув на релігійні погляди людей у XIX столітті?</p> <p>3. Які нові релігійні рухи та вчення виникли в цей період? Які їхні основні ідеї та принципи?</p> <p>4. Як змінювалося розуміння Бога, людини та світу в XIX столітті?</p> <p>Проблемне завдання: Чи можна стверджувати, що духовні пошуки XIX століття були викликом традиційним релігійним уявленням?</p>	Коротке повідомлення по темі – 1 бал.		
	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle	<p>Культура України XX-XXI ст.</p> <p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Які ключові елементи української культури сформувалися в XX столітті?</p> <p>2. Як процеси глобалізації вплинули на українську культуру?</p> <p>3. Яким чином політичні зміни та соціальні рухи XX століття вплинули на розвиток української культури?</p> <p>4. Які нові напрямки та стилі з'явилися в українському мистецтві протягом XXI століття? Як українські митці реагували на історичні події та соціальні зміни?</p>	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,2 бали)		5
Усього за розділ 4					10
Загальна кількість					60

Поточний контроль знань				Самостійна робота /інд. завд.	Залік	Сума
Атестація № 1 (30 балів)		Атестація № 2 (30 балів)				
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4			
15	20	15	10	20	20	100

Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
залік	Теоретичне завдання – тест у СЕЗН Moodle	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття культури, суб'єкт культури. 2. Матеріальна та духовна культура. 3. Світосприйняття первісної людини і розвиток її релігійних уявлень (анімізм, тотемізм, фетишизм). 4. Розквіт культури в XI–XII ст.: формування нового естетичного світосприйняття, нової системи цінностей, способу життя. 5. Загальна характеристика доби Середньовіччя як етапу розвитку світової культури. Середньовіччя на Заході і Сході. 6. Відродження як новий етап у розвитку європейської культури. 7. Зародження світогляду і стилю бароко, його характерні ознаки. 8. Французький абсолютизм. Класицизм у мистецтві XVII ст. 9. Утвердження реалізму в різних видах мистецтва. Натуралізм та модернізм. Імпресіонізм та символізм. Особливості стилю “модерн” у живописі та в архітектурі. 10. Особливості розвитку культури у XX ст. Вплив глобальних потрясінь (війни, революції) на культуру. 11. Модернізм XX ст. Новітні стилі в мистецтві: абстракціонізм, кубізм, футуризм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм. 12. Постмодернізм. Масова та елітарна культура. Молодіжна субкультура. Загальносвітові проблеми: екологія, демографія, політика. 13. Найдавніші культури на теренах України. Стародавня культура східних слов'ян. 14. Культура Київської Русі-України. 15. Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей Ренесансу. Діяльність митрополита Петра Могили. 16. Українське бароко, його національна специфіка. 17. Культурологічна та просвітницька діяльність Івана Мазепи. Культурно-мистецькі процеси в Україні XVIII ст. 	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,5 бали) – усього 40 питань	20

		<p>Поява творів світського характеру в літературі та театральному репертуарі. Палацова архітектура.</p> <p>18. Розвиток освіти. Києво-Могилянська академія як вищий навчальний заклад, центр науки і культури. Створення колегій. Григорій Сковорода як просвітитель.</p> <p>19. Архітектура й образотворче мистецтво (І. Григорович-Барський, Б. Меретин та ін.). Садово-паркове та ужитково-декоративне мистецтво.</p> <p>20. Ідеї Просвітництва в культурі України. Формування української класичної літератури.</p> <p>21. Харківський, Київський, Новоросійський університети як наукові центри.</p> <p>22. Загальна характеристика українського образотворчого мистецтва та архітектури, стилі міського та промислового будівництва. Український модерн.</p> <p>23. Передумови розвитку культури і мистецтва України ХХ – початку ХХІ ст.</p> <p>24. «Розстріляне відродження».</p> <p>25. «Шістдесятники» у боротьбі за національно-культурне відродження України.</p> <p>Культурні процеси в Україні після 1991 р.</p> <p>26. Сучасна українська культура.</p>		
--	--	--	--	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

12-бальна шкала	30-бальна шкала	100-бальна шкала	Шкала ECTS	4-бальна шкала	Національна шкала екзамен/залік*
1	0-3	0-34	FX	2	Незадовільно
2	4-6	35-49			
3	7-9	50-59	F	3	Задовільно
4	10-12	60-64	E		
5	13-15	65-69	D		
6	16-18	70-74			
7	19-21	75-79	C	4	Добре
8	22-24	80-84			
9	25-27	85-89	B	5	Відмінно
10	28	90-93	A		
11	29	94-97			
12	30	98-100			

*Оцінювання заліку: зараховано/незараховано

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бондаренко В.Г. Сучасна українська та зарубіжна культура : курс лекцій для здобувачів ступеня освіти всіх спец. – <http://files.znu.edu.ua/files/metodychky/2023/05/0052650.docx> Запоріжжя : ЗНУ, 2023. Електронний ресурс
2. Грушева Т.В. Україна в діалозі європейських культур : підручник. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2021/12/0048435.pdf> Запоріжжя : ЗНУ, 2021. Електронний ресурс
3. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. — Видання «Медицина», 2021. –368 с.
4. Історія української культури : (від стародавніх часів до XIX століття) : ілюстрована хрестоматія : [в 3 ч.]. Ч. 1 / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. – Київ : Ліра-К, 2020. – 319 с.
5. Каденюк О.С. Історія та культура України в ілюстраціях : навч. посіб. – <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053609.pdf> Кам'янець-Подільський, 2023. Електронний ресурс
6. Каденюк О.С., Сажко В.В. Історія та культура України : навч. посіб. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049458.pdf> Кам'янець-Подільський, 2022. Електронний ресурс
7. Мільчева А.О. Опорний конспект лекцій з предмету: «Історія української та зарубіжної культури» для здобувачів фахової передвищої освіти II курсу всіх спеціальностей
8. <https://epkmoodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=13529> Запоріжжя : ЗНУ, 2019. Електронний ресурс
9. Щур Ю.І. Історія української культури: традиції та модерн : навч.-метод. посіб. для здобувачів освіти всіх спец. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2021/05/0046771.pdf> Запоріжжя : ЗНУ, 2021. Електронний ресурс

Додаткова:

1. Денисенко Г.Г. Культурна спадщина у формуванні історичної пам'яті. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043185.pdf> .Київ : Інститут історії України НАН України, 2018. Електронний ресурс
2. Історія української культури: В 5-ти т./ НАН України/ За заг. ред. Б. Патона. – К.: видавництво «Наукова думка».
3. Маключенко В. І. Історія української культури : навчально-методичний посібник
4. <https://epkmoodle.znu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=13529> Острог: Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. Електронний ресурс
5. Павлова О., Мельничук Т. Історія української культури. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. –319 с.
6. Сабадаш, Ю. С. Історія української культури : курс лекцій для студ. усіх спец. ОС “Бакалавр” ден. та заоч. форм навчання / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш ; МОН України, Маріупольський держ. ун-т, Історичний ф-т, Кафедра культурології та інформаційної діяльності. – Київ : Ліра-К, 2021. – 229 с.
7. Сідлецька Т.І. Історія української культури : навч. посіб. Ч. 1. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi60/0044462.pdf>. Вінниця : ВНТУ, 2016. Електронний ресурс
8. Сідлецька Т.І. Історія української культури : навч. посіб. Ч. 2. – <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi60/0044462.pdf>. Вінниця : ВНТУ, 2016. Електронний ресурс

Інформаційні ресурси

1. а) Посилання на курс в системі електронного забезпечення навчання Moodle <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=450>

2. б) Ресурси для навчання:
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Освітній онлайн-ресурс – Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/>
5. Електронна бібліотека “Культура України» – Режим доступу: <http://www.elib.nplu.org>
6. [http:// litopys.org.ua/krypcult](http://litopys.org.ua/krypcult)
7. [http:// www.culturalstudies.in.ua](http://www.culturalstudies.in.ua)

